

**ZAKON Br. 04/L-078
O OPŠTOJ SIGURNOSTI PROIZVODA**

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O OPŠTOJ SIGURNOSTI PROIZVODA

**Član 1
Cilj**

1. Cilj ovog zakona je da obezbedi da uspostavljeni proizvodi na tržištu budu sigurni.
2. Ovim zakonom se utvrđuju zahtevi za opštu bezbednost proizvoda, obaveze proizvođača i distributera, informisanje javnosti, podsticaj dobrovoljnih mera kao i nadgledanje za ispunjenje utvrđenih zahteva ovim zakonom.

**Član 2
Oblast primene**

1. Ovaj zakon se primenjuje na sve proizvode kkoji su definisani ovim zakonom. Odredbe ovog zakona se primenjuju ukoliko ne postoje druge specifične odredbe za ovu svrhu u primenjivom zakonodavstvu Kosova.
2. Ukoliko postoje posebne odredbe koje regulišu zahteve bezbednosti za određene proizvode, onda se ovaj zakon primenjuje jedino za one aspekte i opasnosti ili kategoriju opasnosti koje se ne pokrivaju tim odredbama.

**Član 3
Defincije**

1. Upotrebljeni termini u ovom Zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Ministarstvo** - nadležno Ministarstvo trgovine i industrije.

1.2. **Ministar** – odgovarajući minstar za trgovinu.

1.3. **Proizvod** – svaki proizvod, uključujući i one u kontekstu pružanja usluge koja je namenjena za potrošače ili na opravdan način može se upotrebiti od potrošača i ako nije njima namenjen i koji je stavljen na tržište ili je spreman za upotrebu, koji se plaća ili je besplatan, u okviru tržišne aktivnosti, nezavisno da li je nov, upotrebljen ili prerađen. Ova definicija ne uključuje upotrebljene proizvode koji se snabdevaju kao antika ili za opravku ili preradu pre upotrebe, pod uslovom da snabdevač jasno informiše lice koje dobije proizvod u vezi s tim.

1.4. **Sigurni proizvod** - svaki proizvod koji je u normalnim ili opravdanim uslovima predviđen za upotrebu, uključujući vreme trajanja, stavljanje na upotrebu u prigodnim prilikama, zahteve za instalaciju i održavanje, ne predstavljaju nijednu opasnost ili minimalne opasnosti u skladu sa korišćenjem proizvoda a koji se smatraju prihvatljivim i konsistentnim sa visokom nivou zaštite sigurnosti zdravlja ljudi, posebno imajući u vidu

sledeće elemente 1.3.1 do 1.4.4. Činjenica da se mogu postići visoki nivoi bezbednosti ili da postoje drugi proizvodi manje opasni nisu dovoljan razlog da bi se jedan proizvod smatrao „opasnim“.

1.4.1. karakteristike proizvoda, njegov sastav, pakovanje, uputstvo za montiranje i prema potrebi za instaliranje i održavanje;

1.4.2. njegov uticaj na ostale proizvode, kada se s'razlogom predviđa da će se on upotrebiti sa ostalim proizvodima;

1.4.3. prezentacija proizvoda, njegovo označavanje, primedbe i uputstva za njegovu upotrebu, plasiranje i odlaganje ili uništavanje nakon njegove upotrebe kao i sve vrste ostalih oznaka, ili informacije za taj proizvod;

1.4.4. kategorije potrošača koje se izlažu opasnostima kada koriste određeni proizvod, posebno deca i stare osobe.

1.5. **Opasan proizvod** – svaki proizvod koji nije u skladu sa definicijom u podstavu 1.4 ovog člana.

1.6. **Ozbiljna opasnost** - svaka opasnost koja zahteva brzu intervenciju nadležnog državnog organa, uključujući i opasnost čije posledice nisu trenutne.

1.7. **Proizvođač** - podrazumeva:

1.7.1. proizvođača proizvoda koji ima sedište u Republici Kosovo i svako lice koji se pojavljuje kao proizvođač, koji postavlja u proizvod njegovo ime, tržišnu njegovu marku ili neku drugu doznaku razlikovanja, ili onaj koji prerađuje proizvod;

1.7.2. zastupnika proizvođača ili ovlašćenog zastupnika, kada proizvođač nema sedište u Republici Kosovo, i kada nema zastupnika uvoznik proizvoda;

1.7.3. svako drugo fizičko ili pravno lice u lancu snabdevanja čija aktivnost može uticati u toj meri na sigurnosna svojstva proizvoda;

1.8. **Distributer** - svako fizičko ili pravno lice, koje učestvuje u lancu snabdevanja, čija aktivnost ne utiče na sigurnost svojstava proizvoda.

1.9. **Vraćanje proizvoda od strane potrošača** - svaka stalna ili privremena mera u pravcu vraćanja opasnih proizvoda koje je proizvođač ili distributer dostavio potrošaču ili ih je stavio na raspolaganje potrošačima.

1.10. **Povlačenje proizvoda** – svaka preduzeta mera čiji je cilj prekid distribuiranja, izlaganja ili pružanja opasnog proizvoda.

1.11. **Opasno imitiranje proizvoda** - proizvod sa lažnim izgledom koje nije hrana, već ima oblik, miris, boju, spoljni izgled, ambalažu, oznaku, obim ili veličinu za koje se potrošači posebno deca dovode u zabludu, zamenjujući ga hranom i zbog toga ubacuje u usnu šupljinu ili ga proguta, što može predstavljati opasnost i izazvati trovanje ili i smetnje u digestivnom traktu.

1.12. **Usaglašeni Evropski standard** - standard usvojen na osnovu mandata Evropske komisije, referentne podatke koji se objavljuju u Službenom listu Evropske unije.

1.13. **Standard Kosova - SK** - standard koji je na raspolaganju javnosti i koji je usvojen od Kosovske agencije za standardizaciju.

Član 4

Opšti zahtevi za sigurnost proizvoda

1. Proizvođač je obavezan da plasira na tržište sigurne proizvode.
2. Proizvod se smatra bezbednim kada ispunjava standarde za bezbednost proizvoda kao što je zatraženo aktuelnim zakonodavstvom Republike Kosovo za bezbednost i usklađenost proizvoda.
3. Proizvod se smatra bezbednim u pogledu opasnosti i kategorizacije opasnosti, ukoliko ispunjava utvrđene uslove u skladu sa standardima EU a koji su prilagođeni sa kosovskim standardima, KS. Njihova lista se objavljuje na službenom listu MTI. MTI je odgovorna za periodično osvežavanje.
4. Usklađenost proizvoda sa utvrđenim kriterijumima o ispunjavanju opštih zahteva bezbednosti neće sprečavati nadležne organe da uspostavljaju ograničenja za njegovo uspostavljanje na tržištu ili da zahtevaju i povlačenje ili povratak kada imaju dokaze da je opasan nezavisno od saglasnosti.

Član 5

Obaveze proizvođača i distributera

1. Unutar oblasti svoje aktivnosti, proizvođači:
  - 1.1. moraju da potrošačima i ostalim korisnicima dati potrebnu informaciju kako bi isti mogli da procene opasnosti koje snosi proizvod u toku normalnog vremena ili opravdanog predviđenog vremena upotrebe, kada ove opasnosti nisu jasne bez adekvatnog upozorenja i da preduzmu mere protiv opasnosti;
  - 1.2. u skladu sa karakteristikama proizvoda koje pružaju, preduzmu mere koje im omogućavaju blagovremeno informisanje o opasnosti koji mogu predstaviti proizvodi i po potrebi povuku iste sa tržišta ili vraćanje proizvoda od potrošača kako bi se izbegli opasnosti;
  - 1.3. preduzimaju mere za vraćanje proizvoda od potrošača jedino kao zadnja sredstvo, kada ostale mere nisu dovoljne za sprečavanje opasnosti, kada proizvođači to smatraju neophodnim ili kada su obavezni da postupaju prema preduzetim merama od nadležnih organa.
2. Predložene mere iz podstava 1.2. stava 1. ovog člana sadrže:
  - 2.1. isticanje podataka o identitetu i detaljima proizvođača na samom proizvodu ili ambalažu kao i označavanje produkta za jasnu identifikaciju.
  - 2.2. izvršenje testiranja uzoraka produkata koji su plasirani na tržište u svim slučajevima kada je to potrebno, razmatranje pismenih žalbi, vođenje registra o pismenim žalbama kao i informisanje liferanata o preduzetim aktivnostima.
3. Aktivnosti definisane u stavu 2. podstav 2.2. ovog člana proizvođači moraju da preduzmu na dobrovoljnoj osnovi ili na zahtev nadležnog organa prema članu 8 ovog zakona.
4. Informisanje na osnovu podstava 1.1. stava 1. ovog člana ne oslobađa proizvođače od ispunjavanja ostalih obaveza definisanih ovim zakonom.
5. Distributeri moraju da postupaju uz potrebnu pažnju kako bi proizvodi ispunili zahteve bezbednosti. Distributeri ne smeju da pružaju proizvode za koje ne znaju ili za koje su trebali znati na osnovu podataka sa kojima oni kao profesionalci raspolažu da ne ispunjavaju sigurnosne

zahteve. U sklopu oblasti svoje aktivnosti, distributeri moraju da učestvuju u monitorisanju bezbednosti plasiranih roba na tržištu, da razmene i prenose informacije o opasnostima proizvoda, da čuvaju i pružaju potrebnu dokumentaciju za proveru porekla proizvoda i da sarađuju sa nadležnim organima i proizvođačima i za preduzimanje mera za sprečavanje opasnosti.

6. Kada proizvođači i distributeri znaju ili trebalo bi znati, na osnovu podataka sa kojima raspolažemo da plasirani proizvod na tržištu predstavlja opasnost za potrošače i nije u skladu sa opštim bezbednosnim zahtevima, moraju odmah da informišu nadležne organe u vezi te opasnosti, kao i o merama koje su preduzeli kako bi sprečili opasnost za potrošače.

7. Ako proizvođač ili distributeri procene da postoji ozbiljna opasnost, informacija definisana stavom 6 ovog člana mora da sadrži:

7.1. odatke koje omogućavaju identifikaciju proizvoda ili njegove serije;

7.2. potpuni opis opasnosti koje predstavlja taj proizvod.

7.3. sve potrebne informacije sa kojima raspolaže za taj produkt.

7.4. opis preduzetih aktivnosti za sprečavanje opasnosti prema potrošačima.

8. U preduzimanju mera za izbegavanje rizika koji se pojavljuju za proizvode koje su stavljeni ili se stavljaju na tržište, proizvođači ili distributeri su obavezni da sarađuju sa nadležnim organima, na osnovu procedura utvrđenih od Ministarstva i na osnovu dotičnog zakonodavstva na snazi.

9. Komuniciranje i informacije koje proizvođači i distributeri dostavljaju nadležnim organima uređiće se pravosnažnim zakonodavstvom, ali i podzakonskim aktima Ministarstva.

Član 6 Podsticanje dobrovoljnih mera

Nadležni organ za nadzor opšte sigurnosti proizvoda na sistematski način podstiče proizvođače i distributere da sprovedu dobrovoljne radnje u skladu sa odredbama ovog zakona i podržava uspostavljanje pravila dobre prakse u određenom sektoru sigurnosti u cilju plasiranja sigurnih proizvoda na tržište.

Član 7 Informisanje javnosti i razmena informacija u situacijama hitne intervencije

1. Informisanje javnosti o opasnim proizvodima obaveza je nadležnog organa Ministarstva.

2. Postupak i način informisanja javnosti u vezi sa opasnim proizvodima uređuje se podzakonskim aktom imajući u vidu:

2.1. pravo javnosti da bude informisano;

2.2. značaj informisanja javnosti o opasnim proizvodima;

2.3. čuvanje poslovne tajne;

3. Informacije koje se odnose bezbednosnim karakteristikama proizvoda koje moraju biti na raspolaganju javnosti, u cilju zaštite zdravlja i bezbednosti potrošača ne mogu se smatrati poslovnom tajnom.

4. Razmena informacija za opštu bezbednost proizvoda kao i odgovarajući pod zakonski akti koji će biti u skladu sa aktuelnom zakonodavstvom u Republici Kosovo koji pokriju određena pitanja o zaštiti zdravstva i bezbednosti potrošača.

5. U cilju obezbeđivanja efikasnog nadzora na tržištu radi obezbeđivanja visokog nivoa zaštite zdravlja i bezbednosti potrošača, Ministarstvo će doneti podzakonska akta kojima se utvrđuju procedure informisanja i razmene informacija sa ostalim državne administracije kao i sa međunarodnim subjektima u vezi sa:

5.1. razmenom informacija za procenu opasnosti, opasni proizvodi, metode testiranja;

5.2. uspostavljanjem nadgledanja kao i zajedničke procedure testiranja;

5.3. merama koja su preduzeta kada su evidentirani opasni proizvodi;

5.4. intervencijama koje su izvršene ili treba odmah izvršiti na osnovu nivoa opasnosti i mogućim posledicama.

Član 8 Nadzor

Inspekcijski nadzor ovog zakonu vrši Tržišni inspektorat u skladu sa nadležnostima i obavezama utvrđenim zakonodavstvom o inspektoratu i nadgledanje tržišta.

Član 9 Kaznene odredbe

Kazne i novčane kazne utvrđuju se u skladu sa važećim zakonodavstvom kojim se uređuje delatnost Inspektorat i nadgledanje tržišta.

Član 10 Prelazne i završne odredbe

Ministarstvo trgovine i industrije za sprovođenje ovog zakona, doneće podzakonske akte u roku od dvanajst (12) meseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 11 Odredbe o prestanku važenja

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon br.02/L-21 o opštoj sigurnosti proizvoda.

Član 12 Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon br. 04/L-078
21.decembar 2011.god.**

Proglašeno Ukazom Br.DL-054-2011, dana 30.12.2011, od strane Predsednice Atifete Jahjaga.